

Εθνική Στρατηγική για την Ανάπτυξη του Οργανωμένου Εθελοντισμού.

Γιώργος Γαμπιεράκης
Σύμβουλος Στρατηγικής Επικοινωνίας
Πρόεδρος Ακαδημίας Εθελοντισμού HELPHELLAS

Ελλάδα 2024. Μια Ολυμπιακή Χρονιά ανέτειλε ήδη. Βρισκόμαστε είκοσι χρόνια ακριβώς, μετά από τη μεγαλύτερη στιγμή του Εθελοντισμού στη Χώρα μας. 2004, μια Χρονιά που μας έκανε εθνικά υπερήφανους, με σημαντικές αθλητικές διακρίσεις και με την καλύτερη διοργάνωση Ολυμπιακών Αγώνων που έγινε ποτέ, απόδειξη του τι μπορούμε να πετύχουμε οι Έλληνες, αν είμαστε ενωμένοι όλοι μαζί για την επίτευξη ενός μεγάλου σκοπού, όταν αυτός μας εμπνέει και μας κινητοποιεί.

Από τότε άλλαξαν πολλά ...Από το μεγάλο Όνειρο, τη Μεγάλη Εθνική Στιγμή, τη χαρά της συμμετοχής και του Εθελοντισμού, περάσαμε στην Παρακμή, την Κρίση, στα χρόνια των Μνημονίων ,την μετανάστευση των Νέων μας στο εξωτερικό, την έλλειψη κοινωνικής συνοχής, την αύξηση της ενδοοικογενειακής βίας, την σημερινή ενεργειακή και κλιματική κρίση, αλλά και μια γενικότερη αξιακή κατάρρευση δυστυχώς.

Τα τελευταία χρόνια οι μεγάλες φυσικές καταστροφές, η κλιματική κρίση, ξαναφέρνουν στο προσκήνιο ξανά στη Χώρα την αναγκαιότητα ενίσχυσης του Οργανωμένου Εθελοντισμού, όπου δυστυχώς παραμένουμε Ουραγοί μεταξύ των πιο ανεπτυγμένων χωρών. Μια αναγκαιότητα που είναι πλέον αδήριτη ανάγκη, γιατί πλέον δεν έχουμε την πολυτέλεια να απουσιάζουμε από το πεδίο, όχι μόνον όταν και όποτε υπάρχει ανάγκη, αλλά και όταν ο Εθελοντισμός γίνεται πυλώνας Πρόληψης.

Δημογραφικό, μεταναστευτικό, ταχεία γήρανση του πληθυσμού, νέα πολυπολιτισμικά δεδομένα, πανδημίες και έκτακτα γεγονότα, ακρίβεια και κοινωνικά προβλήματα, εντείνουν την αναγκαιότητα να είμαστε Ενεργοί και Υπεύθυνοι Πολίτες, ώστε να προσφέρουμε πολύτιμες εθελοντικές υπηρεσίες στη Γειτονιά μας, στο Δήμο μας, την Περιφέρεια και τη Χώρα, μέσω του Εθελοντισμού, στην καθημερινότητα αλλά και στις κρίσεις.

Και μέσα από όλα αυτά, προβάλλει περισσότερο από ποτέ η αναγκαιότητα του σχεδιασμού , της πρόληψης, της οργάνωσης, του συντονισμού και της εκπαίδευσης. Ζούμε δυστυχώς σε μια χώρα του “μετά” κι όχι του “πριν”. Είμαστε δυστυχώς ένα Κράτος, που στην πλειοψηφία του μέχρι τώρα, λειτουργεί κατασταλτικά και όχι προληπτικά, κάτι που θα έπρεπε να είναι το κύριο ζητούμενο. Και εκεί έρχεται σήμερα επιτακτική η ανάγκη της ενίσχυσης και αναβάθμισης του Οργανωμένου Εθελοντισμού στη Χώρα μας, σε όλες του τις εκφάνσεις και μορφές.

Προς την κατεύθυνση αυτή δημιουργήσαμε την Ακαδημία Εθελοντισμού HELPHELLAS, που σαν κύριο στόχο είχε από την πρώτη στιγμή την προαγωγή και αναβάθμιση της εικόνας του οργανωμένου Εθελοντισμού στη Χώρα, την ολιστική σύνδεση του Εθελοντισμού με την Εκπαίδευση, την δημιουργία Εθνικού Συντονιστικού Κέντρου Εθελοντών, την ποιοτική αναβάθμιση της ανθρωπιστικής υποστήριξης στην Ελλάδα με διαφάνεια, ευελιξία και ταχύτητα, και τέλος την οργανωμένη σύνδεση του Εθελοντισμού με την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Όλα τα παραπάνω εμπεριέχονται και συνδέονται μεταξύ τους σε τρεις λέξεις: Πρόληψη (που εμπεριέχει και την Εκπαίδευση), Οργάνωση, Συντονισμός, σε όλα τα επίπεδα! Μέχρι σήμερα αντιμετωπίζουμε τα πάντα, αφού πρώτα μας συμβούν, μετά την ασθένεια, μετά την φωτιά, μετά την κατάθλιψη, μετά το φονικό, μετά την κάθε καταστροφή ...

Μας λείπει η κουλτούρα να δουλέψουμε προληπτικά, πριν το κακό μας βρει: Πριν αρρωστήσουμε, πριν καούμε, πριν πνιγούμε, πριν το παιδί μας σκοτώσει τη σύντροφό του, πριν καεί το δάσος, πριν σκοτωθούμε στους δρόμους ...και μας λείπει η κουλτούρα της προσφοράς στο σύνολο.

Αυτή η νοοτροπία πρέπει να αλλάξει επείγοντως.

Έχουμε ανάγκη από τη διαμόρφωση μιας νέας συλλογικής κουλτούρας στη χώρα μας, για το γενικό καλό και το κοινό συμφέρον. Δεν έχουμε χρόνο, δεν έχουμε δυνατότητα, δεν έχουμε την πολυτέλεια, να αγνοούμε ή να λοιδορούμε τον Εθελοντισμό, γιατί είμαστε πλέον πάρα πολύ λίγοι.

Ο χρόνος επείγει, έχουμε ανάγκη, να αλλάξουμε γρήγορα για να μπορέσουμε να επιβιώσουμε, να συνεχίσουμε ως Έθνος, να δούμε το μέλλον πιο αισιόδοξα, όχι θεωρητικά, αλλά στην πράξη.

Μπορεί να επιτευχθεί μια τέτοια αλλαγή συλλογικά; Η απάντηση είναι ΝΑΙ!. Χρειαζόμαστε να ρίξουμε τον σπόρο μέσα από μια συμμαχία του καλού, για τον τόπο μας και την πατρίδα μας, ενώνοντας μαζί τον Ιδιωτικό, Δημόσιο Τομέα αλλά και τις Οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών καθώς και την Ελλάδα εσωτερικού με αυτή του εξωτερικού, όπου υπάρχουν ακόμα αστείρευτες και αναξιοποίητες δυνάμεις του Ελληνισμού, χρήσιμες για την Πατρίδα, φθάνει να μπορέσουμε να τους κάνουμε να μας εμπιστευθούν.

Αυτό μπορεί να γίνει σταδιακά, μόνο μέσα από την εκπαίδευση, τη διαμόρφωση και καλλιέργεια πνεύματος ατομικής κοινωνικής ευθύνης σε όλες τις ηλικίες: να συνειδητοποιήσουμε όλοι μας, ότι είμαστε συνυπεύθυνοι προσωπικά, για ό,τι συμβαίνει γύρω μας. Γιατί το “γύρω” μας, δεν αφορά τους άλλους, αλλά εμάς προσωπικά, την οικογένειά μας, τους φίλους μας, τους γείτονές μας, το δήμο μας και κατ’ επέκταση ολόκληρη τη χώρα. Οι βιώσιμες πόλεις, μόνο τότε θα γίνουν πραγματικότητα, μέσα από την ενεργή συμμετοχή των πολιτών, οι οποίοι πολλές φορές μπορούν να δείχνουν το δρόμο και στις τοπικές ηγεσίες για αλλαγές και απαιτούμενες δράσεις και μέσα από τη συνεργασία πολλών Οργανώσεων της

Κοινωνίας των Πολιτών, που ορισμένες εξ αυτών κάνουν εξαιρετική δουλειά, καλύπτοντας πολλές φορές σημαντικά κενά της Πολιτείας και του Κράτους.

Η ατομική όμως αυτή αλλαγή που μπορεί να επέλθει μέσα από την καλλιέργεια και διαμόρφωση πνεύματος Ατομικής Κοινωνικής Ευθύνης, που είναι η μόνη ελπίδα σωτηρίας της χώρας για την καταπολέμηση της νοοτροπίας του “τι να κάνω εγώ τώρα”, “δεν με αφορά αυτό”, “είναι δουλειά των άλλων”, “το Κράτος πού είναι” και “τι κάνει αυτό για μας” ... Δεν δίνουμε κανένα άλλοθι στο Κράτος, ούτε για όσα δεν κάνει, ούτε για όσα πρέπει ακόμα να κάνει και που είναι πολλά ... Όμως άλλη η δουλειά του Κράτους για τη δημιουργία υποδομών και εξασφάλισης συνθηκών ασφάλειας, υγείας, ανάπτυξης κτλ. κι άλλο η δική μας προσωπική συμμετοχή και ευθύνη, που χρειάζεται αλλαγή και πλήρη ανατροπή, σε όλα σχεδόν τα επίπεδα της.

Για το λόγο αυτό πρέπει να προσφέρουμε άμεσα περισσότερες δυνατότητες ανθρωπιστικής εκπαίδευσης και απαραίτητες δεξιότητες στα παιδιά μας - γιατί από εκεί πρέπει κυρίως να ξεκινήσουμε - και ταυτόχρονα να συνεχίσουμε το έργο για την ευαισθητοποίηση και την αλλαγή νοοτροπίας και των μεγάλων. Χρειάζεται αφύπνιση, εγρήγορση, συμμαχίες, κοινωνικά δίκτυα και κυρίως εξωστρέφεια,

αλλά και την αίσθηση ότι τίποτα δεν πάει χαμένο, όταν ο καθένας μας κάνει “αυτό που του αναλογεί”. Από το χρόνο του, από τις γνώσεις του, από την ενεργή συμμετοχή, από την ενίσχυση μιας συλλογικής προσπάθειας, όποια κι αν είναι αυτή.

Οι καιροί είναι δύσκολοι και απαιτούν την ενεργή συμμετοχή μας σε όλα τα πεδία της καθημερινότητας μας. Ο εθελοντισμός ως τρόπος και στάση ζωής, μπορεί να συμβάλει καθοριστικά αν όχι στην επίλυση τουλάχιστον στην άμβλυση πολλών από αυτά τα προβλήματα.

Ας αξιοποιήσουμε λοιπόν το ανθρώπινο κεφάλαιο των Ενεργών Πολιτών στη χώρα μας και ας δούμε τον Εθελοντισμό ως Πυλώνα Κοινωνικής Συνοχής για τα χρόνια που έρχονται μπροστά μας, όπου όλοι μπορούν να συνεισφέρουν στην κοινωνία, κίττοντας με αυτόν τον τρόπο ένα καλύτερο παρόν και ένα ευοίωνο μέλλον για τις επόμενες γενιές! Έχοντας σαν απόλυτο σύμμαχο και αρωγό την ίδια την Πολιτεία, η οποία καλείται να χαράξει άμεσα Εθνικές Πολιτικές για την αναβάθμιση και οργάνωση του Εθελοντισμού και των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών, όχι μόνο ελεγκτικά σε επίπεδο διαφάνειας, όπου είναι απόλυτα επιβεβλημένο, αλλά και σε επίπεδο υποστήριξης και θεσμικής θωράκισης για την αναβάθμιση της εικόνας του Πολίτη - Εθελοντή στην Ελλάδα, που πολλές φορές αντί να υποστηρίζεται λοιδορείται ή αντιμετωπίζεται ανταγωνιστικά ή χρησιμοποιείται αποσπασματικά και περιστασιακά σε δύσκολες στιγμές και καταστροφές.

Η Ακαδημία Εθελοντισμού HELPHELLAS μέσα από τις δράσεις, τις εκπαιδεύσεις, τις έρευνες και τις ενέργειες που έχει κάνει όλα αυτά τα χρόνια της λειτουργίας της, έχει αποκτήσει μία τεράστια παρακαταθήκη γνώσης και εμπειρίας για την υλοποίηση αυτών των στόχων, τους οποίους κατακτάμε βήμα- βήμα.